

luffer en senere fuldstændig Overtagelse og Ordning af Alt, hvad der vedrører Idiotvæsenet, og hvorefter der tillige strax vil kunne foretages Strid til Afhjælpning af en Mangel, der paa mange Steder er saa følelig. Et i Februar Maaned 1874 til Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet indgivet Forslag, hvis ene Del gik ud paa, at der skulde sørges for de uheldbredelige Landsvage ved at skjænke dem Tilflugt i et hensigtsvarende Asyl, sluttede med at udtale den Forvisning, at ethvert Led af Statsstyrelsen i fuld Samstemning vilde slutte sig til Ministeren til Fremme af de Ulykkelige og Forladtes Vel. Det var i Februar 1874. Saaledes gaar Tiden hen. Jeg vil ønske, at den Forvisning, som blev udtalt der, ikke maa blive stuffet under Behandlingen af denne Sag.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Fischer). Det synes, at der er en temmelig almindelig, en temmelig vidtstrakt Enighed derom, at der er god Føje til at handle i den foreliggende Sag, og det, som har delt det ærede Udvalg i to overfor hinanden staaende næsten fjendtlige Leire, er jo det Spørgsmaal, om man her skal stride til Statsdrift eller ikke. Det glæder mig, at Flertallet har sluttet sig til den Opfattelse, jeg maa nære af dette Spørgsmaal, nemlig den, at man gjør rettest i her at holde Sagen i det Spor, hvori den hidtil har været holdt, og derfor at gaa frem med Hensyn til Oprettelsen af et Asyl for uheldbredelige Landsvage, saaledes, som Lovforslaget har foreslaet. Den Polimit derimod, som det ærede Mindretal har reist, støtter sig til Kommissionsbetænkningen, og jeg kan ikke unblade at gjøre opmærksom paa den ganske nye Brug af en Kommissionsbetænkning, som det ærede Mindretal her har gjort. Kommissions-Betænkninger pleier man ellers at anse som Veiledning til rettelig at bedømme Sagen, men iøvrigt føler man sig frit stillet overfor dem. Det ærede Mindretal har derimod i sin Betænkning strevet Kommissionsbetænkningen af i den Overbevisning: her staar Sandheden, og naar Du afviger deraf, saa indeholde Kommissionsbetænkningen dit Synderegister! Man pleier ikke at betragte en Kommissionsbetænkning paa denne Maade. Det ærede Thing har endnu i denne Samling behandlet mere end eet Lovforslag, angaaende hvis Øjensstand der er afgivet Kommissionsbetænkninger til Støtte for Behandlingen; men det er ikke faldet Nogen ind at citere disse Kommissionsbetænkninger som Evangelier, overfor hvilke Alle have at høre sig. (Flou: Maa jeg bede om Ordet?). Det samme Spor, som Mindretallets Betænkning har fulgt, har ogsaa Mindretallets ærede Ordfører i det Væsentlige fulgt i sit Foredrag idag, og han maa tilgive mig, om jeg endnn ikke uden videre hører mig for Kommissionsbetænkningen og ikke mener, at der

ligge Sandheden, og at man derfor maa høre sig for, hvad der er udtalt i den. I Betænkningen hedder det et Sted, at der skal bedre Grunde end de, der findes i Lovforslagets Motiver, for at komme bort fra Kommissionsbetænkningen og den af denne fordrede Statsdrift. Betænkningen — og det samme Spor fulgte den ærede Ordfører for Mindretallet — siger, at de Grunde, der ere ansøgte i Motiverne, ere disse: at det er billigere at benytte den private Drift, og at man har et Tilbud; men jeg vil dog gjøre opmærksom paa, at der foran disse to Momenter findes et tredje, som det ærede Mindretal uheldigvis ikke har faaet Die paa, og som netop er Hovedsagen. Der staar nemlig, at de nu bestaaende private Anstalter for Landsvage have viist sig at svare til Hensigten. Jeg er gaaet ud fra den almindelige Opfattelse, at de to Anstalter, vi have, fylbesigjøre de Krav, der ere stillede til dem, at det gjælder saavel den Anstalt, der findes paa Gamle Bakkehus, som den, der er indrettet af Professor Keller, og naar jeg mener dette, kan jeg ikke blot støtte mig til de Mænd, der paa Ministeriets Vegne føre Tilsyn med disse Anstalter, og som udtale sig særdeles anerkjendende om dem, men ogsaa slutte mig til Kommissionens Betænkning, thi den yder jo netop disse Anstalter den største Anerkjendelse. Man behøver ikke at blade længere frem i Betænkningen end 4—5 Sider, saa vil man der finde dette meget klart og bestemt udtalt. Der staar her: „Omtrent 200 aandsvage Børn modtage her fuld Forpleining og leve under kjærligt og omhyggeligt Tilsyn i et Hjem, hvor de, der egne sig dertil, undervises og beskæftiges, og i hvilke de alle ere besyttede mod de talrige Farer, den Hensynsløshed og Ukjærlighed, der ofte møder dem ude i Livet“. Jeg tror, at den Dom, som her er udtalt, er fuldt berettiget, og den stemmer, som sagt, meget vel med de Efterretninger, som Ministeriet har ad anden Vej. Det har derfor forekommet mig, at der ikke er nogen paatrængende Nødvendighed for at forlade det Spor, der hidtil har været betraadt. Jeg har ikke troet det hensigtsmæssigt at stille Forslag om at gjøre Forsøg paa at omdanne disse to Anstalter ved at lade Staten overtage dem. Derfor er Forslaget blevet, som det er. Hvad jeg her har fremt, er altsaa Hovedsagen. At der har været en Entrepreneur at finde, er naturligvis et vigtigt Moment, thi ellers vilde Lovforslaget være umuligt. Men saa er tilbage det finansielle Hensyn, som Mindretallet gaar meget let og affeiende hen over. Det er jo et af de Spørgsmaal, hvorpaa der maa lægges en stor Vægt, naar man forhandler Spørgsmaal af denne Natur, og hvorpaa man ogsaa pleier at lægge Vægt. Jeg vil tillade mig at minde om, at der er saameget mere Anledning dertil, som det, at Staten yder nogen direkte Understøttelse til de Landsvage, er noget ganske Nyt. Idiot-